

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/8717/2014
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/181/2014

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“) rozhodl v řízení zahájeném dne 5. 5. 2014 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti instituci Fio banka, a.s., IČO 618 58 374, se sídlem V Celnici 1028/10, 117 21 Praha 1, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 2704 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o náhradě škody ve výši 10.627 Kč, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Návrhem na zahájení řízení před finančním arbitrem se Navrhovatel domáhá proti Instituci náhrady škody ve výši 10.627 Kč, kterou měla Instituce způsobit tím, že neoprávněně blokovala účty Navrhovatele na základě exekučního příkazu vydaného proti třetí osobě, tedy nikoli proti Navrhovateli.

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení zjistil, že dne 16. 3. 2012 Navrhovatel a Instituce uzavřeli:

- a) smlouvu o běžném účtu vedeném v měně česká koruna (dále jen „Smlouva o účtu v CZK“), na základě které Instituce pro Navrhovatele zřídila a vede účet č. 2500237863/2010 (dále jen „Účet v CZK“);
- b) smlouvu o běžném účtu vedeném v měně euro (dále jen „Smlouva o účtu v EUR“), na základě které Instituce pro Navrhovatele zřídila a vede účet č. ■. (dále jen „Účet v EUR“);

- c) smlouvu o elektronické správě účtů;
- d) smlouvu o zajištění vydání platební karty.

Smlouva o účtu v CZK a Smlouva o účtu v EUR (dále společně též „Smlouvy o účtu“) označují ve svém čl. II odst. 2 za svou nedílnou součást obchodní podmínky pro zřizování a vedení účtů (ke dni uzavření Smluv o účtu účinné ke dni 1. 9. 2010).

Smlouvy o účtu jsou smlouvami o běžném účtu ve smyslu § 708 an. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do dne 31. 12. 2013 (dále jen „obchodní zákoník“). Smlouvy o účtu jsou současně rámcovými smlouvami o platebních službách ve smyslu § 74 odst. 1 písm. a) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“), neboť Instituce se ve Smlouvách o účtu zavázala provádět pro Navrhovatele platební transakce ve smlouvě předem neurčené; to vyplývá z čl. V. odst. 1 obchodních podmínek pro zřizování a vedení účtů účinných ke dni 1. 9. 2010 („*Běžný účet je účet sloužící zejména k provádění bezhotovostního a hotovostního platebního styku.*“) a z čl. XIII. odst. 2 obchodních podmínek pro zřizování a vedení účtů účinných ke dni 1. 9. 2010 („*Banka se zavazuje přijímat v souladu s těmito obchodními podmínkami na příslušný účet vklady a platby v měně účtu a uskutečňovat z něho v této měně výplaty a platby.*“)

V průběhu trvání smluvního vztahu zaslala Instituce Navrhovateli návrh na změnu obchodních podmínek pro zřizování a vedení účtů.

Obchodní podmínky pro zřizování a vedení účtů ze dne 1. 9. 2010 v čl. I odst. 4 stanoví, že Instituce „*je oprávněna navrhnout klientovi (tedy Navrhovateli – pozn. finančního arbitra) změnu smlouvy, na základě které provádí klient platební styk (např. smlouva o běžném účtu nebo Fio konto), a těchto obchodních podmínek (včetně Ceníku), (dále také „návrh na změnu smlouvy“). Návrh na změnu smlouvy se klientovi poskytuje alespoň 2 měsíce před předpokládanou účinností změny smlouvy, a to prostřednictvím internetbankingu, pokud ho má klient zřízen, nebo se klientovi poskytne osobně na úřadovně banky, která mu vede účet. Návrh na změnu smlouvy se stává pro klienta závazný, jestliže byl návrh poskytnut klientovi způsobem a ve lhůtě podle předchozí věty, klient návrh na změnu smlouvy neodmítl, ačkoli byl o tom v souvislosti s návrhem poučen a smlouvu nevyřekl, ačkoli byl o tom v souvislosti s návrhem poučen.*“

Podle § 94 odst. 1 zákona o platebním styku platí, že „*[n]avrhuje-li poskytovatel uživateli změnu rámcové smlouvy, musí tak učinit na trvalém nosiči dat způsobem uvedeným v § 80 odst. 1 (tedy určitě a srozumitelně v úředním jazyce státu, v němž je platební služba nabízena, nebo v jazyce, na kterém se strany dohodnou – pozn. finančního arbitra) nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má podle návrhu změna rámcové smlouvy nabýt účinnosti*“. Současně § 94 odst. 3 téhož zákona umožňuje Instituci, aby si s Navrhovatelem domluvila nevyvratitelnou domněnku přijetí návrhu: „*Bylo-li to dohodnuto, platí, že uživatel návrh na změnu rámcové smlouvy přijal, jestliže a) poskytovatel navrhl změnu rámcové smlouvy nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, b) uživatel návrh na změnu rámcové smlouvy neodmítl, c) poskytovatel v návrhu na změnu rámcové smlouvy uživatele o tomto důsledku informoval, d) poskytovatel v návrhu na změnu rámcové smlouvy informoval uživatele o jeho právu vypovědět rámcovou smlouvu podle odstavce 4.*“

Trvalým nosičem dat se podle § 1 odst. 3 písm. i) zákona o platebním styku rozumí „*[j]akýkoli předmět, který umožňuje uživateli uchování informací určených jemu osobně tak,*

aby mohly být využívány po dobu přiměřenou účelu těchto informací, a který umožňuje reprodukci těchto informací v nezměněné podobě“.

Finanční arbitr posoudil jednotlivé návrhy na změnu obchodních podmínek pro zřízení a vedení účtů, které Instituce Navrhovatel učinila dne 4. 7. 2012, 16. 11. 2012, 30. 11. 2012 a 28. 12. 2012, a zjistil, že Instituce v jednotlivých návrzích neinformovala Navrhovatele o jeho právu vypovědět Smlouvy o účtu ve smyslu § 94 odst. 4 zákona o platebním styku. Instituce tak nesplnila podmínky pro uplatnění nevyvratitelné domněnky přijetí návrhu na změnu smlouvy o platebních službách podle § 94 odst. 3 zákona o platebním styku.

Protože finanční arbitr v řízení nezjistil, že by Navrhovatel jednotlivé návrhy na změnu obchodních podmínek pro zřízení a vedení účtů přijal, považuje finanční arbitr za nedílnou součást Smluv o účtu v době obchodní podmínky pro zřízení a vedení účtů účinné ke dni 1. 9. 2010 (dále jen „Všeobecné podmínky“).

Účet v CZK a Účet v EUR jsou platebními účty ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku, protože slouží k provádění platebních transakcí [§ 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku]. Prováděním platebních transakcí poskytuje Instituce Navrhovatel platební služby ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o platebním styku. Blokuje-li Instituce účet, odmítá tím provádět pro Navrhovatele platební příkazy k provedení platebních transakcí. Spor o oprávněnost blokace účtu, příp. spor o náhradu škody způsobenou neoprávněnou blokací účtu je sporem při poskytování platebních služeb.

Finanční arbitr po posouzení všech podmínek řízení může konstatovat, že je k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí příslušný, neboť se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb podle § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že přede dnem 13. 8. 2013 při použití platební karty zjistil, že nemůže používat Účet v CZK ani Účet v EUR. K blokaci obou účtů došlo podle Navrhovatele přibližně dne 5. 8. 2013. Navrhovatel dále tvrdí, že dne 13. 8. 2013 mu pracovníci pobočky Instituce sdělili, že oba účty Instituce blokuje na základě exekučního příkazu sp. zn. ■ ze dne 20. 6. 2013 (dále jen „Exekuční příkaz“) vydaného Soudním exekutorem.

Navrhovatel dále uvádí, že při následných dvou osobních návštěvách exekutorského úřadu v Kladně zjistil, že Soudní exekutor proti Navrhovatel žádný exekuční příkaz nevydal a že Exekuční příkaz zní proti třetí osobě s odlišným křestním jménem a rodným číslem, tedy nikoli proti Navrhovatel.

Navrhovatel tvrdí, že blokace účtu trvala minimálně po 27. 8. 2013.

Navrhovatel namítá, že mu blokace účtů způsobila škodu v celkové výši 10.627 Kč. Navrhovatel za škodu označuje cestovné a amortizaci vozu za dvě cesty na exekutorský úřad v Kladně (tedy cesty z Prahy do Kladna a zpět) a za cesty za zákazníky v souvislosti s pozastavením příchozích a pozdržením odchozích plateb v celkové délce 270 km. Navrhovatel odkazuje na zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,

a celkové náklady na dopravu vypočítává na 2.677 Kč. Navrhovatel dále za škodu označuje ušlý zisk ve výši 7.950 Kč. Navrhovatel namítá, že vynaložil čas na opakované návštěvy zákazníků a dodavatelů, aby zajistil, že pozastavení plateb od svých zákazníků na blokové účty, a aby zajistil pozdržení plateb vůči svým dodavatelům. Navrhovatel svůj ušlý zisk vypočítal jako 30 hodin času krát 265 Kč za hodinu práce, kterou si jako podnikatel účtuje.

Navrhovatel nesouhlasí s částkou 500 Kč, kterou mu InSTITUTE jako kompenzaci poskytla.

6. Tvrzení InSTITUTE

InSTITUTE popírá, že by Účet v CZK blokovala, a argumentuje výpisy z Účtu v CZK, z nichž vyplývá, že Navrhovatel využíval tento účet v době tvrzené blokace k provádění platebních transakcí.

InSTITUTE dále tvrdí, že blokaci Účtu v EUR provedla na základě Exekučního příkazu ke dni 24. 6. 2013 a že blokace trvala do dne 29. 8. 2013, kdy byla blokace Účtu v EUR zrušena na základě stížnosti Navrhovatele.

InSTITUTE namítá, že při blokaci postupovala v souladu se zákonem, když „zablokovala na základě exekučního příkazu účet identifikovaný jedinečným identifikátorem vycházejícím z předpokladu správnosti takové identifikace povinného“.

InSTITUTE tvrdí, že není oprávněna zkoumat náležitosti exekučního příkazu z hlediska věcného obsahu, zkoumá pouze, zda exekuční příkaz obsahuje formální náležitosti. InSTITUTE dodává, že pokud by blokaci účtu neprovedla, vystavovala by se povinnosti nahradit oprávněnému škodu. InSTITUTE spatřuje pochybení toliko na straně Soudního exekutora.

InSTITUTE zpochybňuje škodu, která měla Navrhovateli vzniknout v důsledku dvou osobních návštěv na exekutorském úřadě v Kladně. Podle InSTITUTE Soudní exekutor pořizuje o ústních jednáních zápis, který zakládá do spisu, přičemž Soudní exekutor tvrdí, že ve spise sp. zn. ■ neexistuje zápis o jednání s Navrhovatelem.

InSTITUTE dále namítá Navrhovatelem vyčíslenou výši škody s tím, že Navrhovatel Účet v EUR v minulosti využíval k platbám pouze s několika málo zahraničními subjekty. InSTITUTE argumentuje, že Navrhovatel mohl řešit tuto záležitost telefonicky nebo prostředky elektronické komunikace.

InSTITUTE dne 14. 5. 2014 zaslala Navrhovateli částku 500 Kč jako kompenzaci potíží vzniklých ve spojení se zablokováním Účtu v EUR, kterou považuje za vstřícný a proklientský krok učiněný nad rámec svých povinností.

7. Podání vysvětlení Soudního exekutora

Finanční arbitr vyzval usnesením podle § 51 ve spojení s ustanovením § 53 správního řádu Soudního exekutora, aby vysvětlil, z jakého důvodu bylo na Exekučním příkazu uvedeno číslo Účtu v EUR, a aby uvedl, kdo mu poskytl informaci o čísle tohoto účtu.

Soudní exekutor vysvětluje, že Instituci nežádal o předchozí součinnost podle § 33 an. zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „exekuční řád“) a tvrdí, Exekuční příkaz

byl vydán na základě zjištění, která prováděl Soudní exekutor z úřední povinnosti podle § 46 exekučního řádu.

8. Dokazování a hodnocení důkazů

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Finanční arbitr si opatřil veškeré jemu dostupné podklady, které jsou relevantní pro předmět sporu, kterým je odpovědnost Instituce za škodu způsobenou Navrhovatelem blokadou Účtu v CZK a Účtu v EUR. Těmito podklady jsou záznamy o těchto účtech ve vnitřním systému Instituce Aron, který zaznamenává nastavení základních parametrů účtů včetně všech jeho změn, a výpisy z účtů, které zaznamenávají úspěšné transakce provedené na účtech za dané období.

I. Blokada Účtu v CZK

Ve vztahu k odpovědnosti Instituce za škodu způsobenou blokadou Účtu v CZK má finanční arbitr za prokázané, že:

- 1) Instituce blokovala na Účtu v CZK peněžní prostředky ve výši 100 Kč ode dne 16. 3. 2012, to vyplývá z vnitřního systému Instituce Aron - Karta konta: ■ Změna minima;
- 2) vnitřní systém Instituce Aron v období ode dne 5. 8. 2013 do dne 27. 8. 2013 (tedy v období, kdy měla Instituce podle tvrzení Navrhovatele Účet v CZK blokovat) nezaznamenal žádnou změnu blokování zůstatku na Účtu v CZK;
- 3) výpis z Účtu v CZK za měsíc srpen 2013 zaznamenal v období ode dne 5. 8. 2013 do dne 27. 8. 2013 provedení následujících odchozích platebních transakcí:
 - a) výběr z bankomatu: CS, BILLA, BEROUN, CZ, ve výši 10.400 Kč provedený dne 5. 8. 2013 a zaúčtovaný dne 7. 8. 2014;
 - b) platba převodem ve výši 12.000 Kč ze dne 7. 8. 2013;
 - c) výběr z bankomatu: ATM S6CY0045, PRAHA, 00, ve výši 39.000 Kč provedený dne 7. 8. 2014 a zaúčtovaný dne 8. 8. 2013;
 - d) platba kartou u obchodníka: CERPACI ST. 3107, HAVLICKUV B., CZ, ve výši 400,40 Kč provedená dne 7. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 9. 8. 2013;
 - e) platba kartou u obchodníka: ZABKA A.S., PRAHA 5, CZ, ve výši 46,80 Kč provedená dne 7. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 10. 8. 2013;
 - f) výběr z bankomatu: CS, BILLA, BEROUN, CZ, ve výši 1.000 Kč provedený dne 17. 8. 2013 a zaúčtovaný dne 20. 8. 2013;
 - g) výběr z bankomatu: SPK, REGENSBURG, CITYCENT1, DE, ve výši 70 eur (po přepočtu na měnu účtu 1.838,48 Kč) provedený dne 17. 8. 2013 a zaúčtovaný dne 20. 8. 2013;
 - h) platba kartou u obchodníka: CD PRAHA HL.N., PRAHA 2, CZ, ve výši 450 Kč provedená dne 19. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 21. 8. 2013;

- i) platba kartou u obchodníka: COPY GENERAL, PRAHA 1, CZ, ve výši 124,10 Kč provedená dne 19. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 21. 8. 2013;
- j) platba kartou u obchodníka: Kentucky Fried Chicken, Praha, CZ, ve výši 202 Kč provedená dne 19. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 21. 8. 2013;
- k) výběr z bankomatu: CSOB PLZENSKA 250, BEROUN, CZ, ve výši 50.000 Kč provedený dne 20. 8. 2013 a zaúčtovaný dne 22. 8. 2014;
- l) platba kartou u obchodníka: CGBILLING.COM, +34976362127, IR, ve výši 349 Kč provedená dne 16. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 23. 8. 2013;
- m) platba kartou u obchodníka: CD BEROUN, BEROUN, CZ, ve výši 600 Kč provedená dne 24. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 27. 8. 2013;
- n) platba kartou u obchodníka: BILLA S.R.O., BEROUN, CZ, ve výši 338,14 Kč provedená dne 25. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 27. 8. 2013;
- o) platba kartou u obchodníka: CD BEROUN, BEROUN, CZ, ve výši 111 Kč provedená dne 25. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 27. 8. 2013;
- p) platba kartou u obchodníka: LIDL295, HOROVICE, CZ, ve výši 225,10 Kč provedená dne 25. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 27. 8. 2013;
- q) platba kartou u obchodníka: KAUF LAND CESKA REPUBLI, BEROUN, CZ, ve výši 102 Kč provedená dne 25. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 28. 8. 2013;
- r) platba kartou u obchodníka: OMV 2014/, Beroun, CZ, ve výši 399,70 Kč provedená dne 26. 8. 2013 a zaúčtovaná dne 28. 8. 2013.

Finanční arbitr tak považuje tvrzení Navrhovatele, že „před 13. 8. 2013 jsem již účty elektronicky nemohl používat“, „k blokaci účtů došlo asi kolem 5. 8. 2013, toto jsem zjistil při použití platební karty“ a „blokace účtu trvala ještě minimálně po 27. 8. 2013“ za lichá, neboť z výpisu z Účtu v CZK za měsíc srpen 2013 nevyplývá, že by Navrhovatel s peněžními prostředky na tomto účtu nenakládal, když v tomto období provedl celkem 18 odchozích transakcí, z toho 5 výběrů hotovosti z bankomatů a 12 plateb u obchodníků.

Finanční arbitr současně z výpisu z Účtu v CZK za měsíc srpen 2013 zjistil, že zůstatek na účtu ke dni 13. 8. 2013 (tedy ke dni, kdy Navrhovatel podal u Instituce reklamaci na neoprávněnou blokaci účtu) činil 95,41 Kč. Pokud tak Instituce odmítla Navrhovateli provést platební transakci s použitím platební karty, neblokovala tím Účet v CZK na základě Exekučního příkazu, ale z důvodu nedostatečného minimálního zůstatku na Účtu v CZK. Smlouva o účtu v CZK stanoví, že minimální zůstatek na Účtu v CZK byl stanovený na částku 100 Kč. Z článku XII. Všeobecných podmínek vyplývá, že Instituce byla oprávněna neprovést platební transakce na Účtu v CZK, neboť si vyhradila „právo neprovést příkaz k nakládání s peněžním zůstatkem v případě, že klient nemá na účtu dostatek disponibilních peněžních prostředků k provedení této dispozice (...).“

Závěru finančního arbitra svědčí i skutečnost, že Navrhovatel provedl dne 17. 8. 2013 výběr z bankomatu ve výši 1.000 Kč, a to poté, kdy na Účet v CZK byly dne 16. 8. 2013 připsány peněžní prostředky ve výši 62.747 Kč, čímž minimální zůstatek Účtu v CZK překročil výši požadovanou Smlouvou o účtu v CZK.

Ostatně ani Exekuční příkaz blokaci Účtu v CZK Instituci neukládal, když Soudní exekutor vydal Exekuční příkaz „k provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu povinné/ho u peněžního ústavu: Fio banka, a.s., se sídlem V celnici 1028/10, Praha-Nové Město, č.ú. ■ (tedy nikoli Účtu v CZK, ale Účtu v EUR – pozn. finančního arbitra), vedeného u peněžního ústavu“.

Na základě všech shromážděných podkladů, které si finanční arbitr opatřil k Účtu v CZK, a na základě provedené dokazování nezjistil finanční arbitr žádné skutečnosti, které by vedly k závěru, že Instituce blokovala v Navrhovatelem tvrzeném období Účet v CZK na základě Exekučního příkazu.

II. *Blokace Účtu v EUR*

Ve vztahu k odpovědnosti Instituce za škodu způsobenou blokací Účtu v EUR má finanční arbitr za prokázané následující:

- 1) Instituce blokovala na Účtu v EUR:
 - a) peněžní prostředky ve výši 10 eur v období ode dne 16. 3. 2012 do dne 23. 6. 2013,
 - b) peněžní prostředky ve výši 4.518 eur v období ode dne 24. 6. 2013 do dne 28. 8. 2013,
 - c) peněžní prostředky ve výši 10 eur ode dne 29. 8. 2013,to vyplývá z vnitřního systému Instituce Aron - Karta konta: ■■■, Změna minima, Instituce současně jako důvod blokace Účtu v EUR označila Exekuční příkaz.

Finanční arbitr vycházel z relevantní právní úpravy postupu při výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu, kterým je exekuční řád a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „občanský soudní řád“).

Podle § 47 odst. 2 věty první exekučního řádu platí, že „[e]xekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu“.

Podle § 65 exekučního řádu platí, že „[n]estanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky“.

Ustanovení § 303 odst. 1 občanského soudního řádu stanoví, že „[v]ýkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit ohledně pohledávky povinného z účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak“.

Ustanovení § 304 odst. 1 věty první občanského soudního řádu stanoví, že „[v] nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud (v tomto případě Soudní exekutor – pozn. finančního arbitra) přikáže peněžnímu ústavu (tedy Instituci – pozn. finančního arbitra), aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení (tedy Exekuční příkaz – pozn. finančního arbitra) doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal.“ Podle odstavce 3 téhož ustanovení platí, že „[p]ovinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.“

Instituce je tak oprávněna a současně povinna blokovat účet pouze povinného, nestanoví-li zákon jinak (např. účet manžela povinného v souladu s § 262a odst. 3 věty první občanského soudního řádu, podle kterého platí, že „výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo jiného příjmu manžela povinného, příkázáním pohledávky manžela povinného z účtu u peněžního ústavu, příkázáním jiné peněžité pohledávky manžela povinného nebo postižením jiných majetkových práv manžela povinného lze nařídit tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který patří

do společného jmění manželů.“).

Exekuční příkaz označuje za povinného „■■■ (dále jen „Povinný“).“ Soudní exekutor vydal Exekuční příkaz dne 20. 6. 2013 „k provedení exekuce přikázáním pohledávky z účtu povinné/ho ■■■ u peněžního ústavu Fio banka, a.s., se sídlem V Celnici 1028/10, Praha – Nové Město (dále jen „peněžní ústav“) č. ú. ■■■ (tedy Účtu v EUR, jehož majitelem je Navrhovatel – pozn. finančního arbitra) vedeného u peněžního ústavu“. Ke dni vydání Exekučního příkazu zbývalo na pohledávce uhradit 108.207 Kč.

K námitce Instituce, že je oprávněna posoudit Exekuční příkaz pouze z formálního hlediska, a nikoli z věcného hlediska, finanční arbitr konstatuje, že posouzení, zda Exekuční příkaz Instituci přikazuje blokaci účtu, jehož majitelem je povinný, není posuzováním věcného obsahu (ve smyslu věcné správnosti, resp. oprávněnosti jeho vydání), ale právě posouzením formálních náležitostí (tedy úplnosti a vnitřní nerozpornosti údajů).

V této souvislosti odkazuje finanční arbitr na Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 5407/2008: „*Nauka i soudní praxe jsou jednotné potud, že důvody, pro které je výkon rozhodnutí nepřipustný, se typicky spojují [...] s pochybeními při nařízení výkonu (např. postižením jiného účtu než účtu povinného - srov. § 303 a násl. o. s. ř.) [...]*“.

Skutečnost, že Exekuční příkaz vydaný proti povinnému ukládal Instituci blokaci Účtu v EUR, jehož majitelem je Navrhovatel, je tak důvodem, pro který je výkon rozhodnutí nepřipustný podle § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu.

Finanční arbitr uzavírá, že Instituce jednala v rozporu s právními předpisy a Smlouvou o Účtu v EUR, když v období ode dne 24. 6. 2013 do dne 29. 8. 2013 blokovala Účet v EUR na základě vnitřně rozporného Exekučního příkazu.

III. Náhrada škody

Vzhledem k tomu, že Smlouvy o účtu jsou smlouvami o běžném účtu ve smyslu § 708 an. obchodního zákoníku, se práva a povinnosti ze smlouvy o běžném účtu podle § 261 odst. 3 písm. d) řídí částí třetí obchodního zákoníku. Podle § 373 obchodního zákoníku pak platí, že „*[k]do poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost*“.

Podle § 379 věty první obchodního zákoníku platí, že „*[n]estanoví-li tento zákon jinak, nahrazuje se skutečná škoda a ušlý zisk*“.

Vznik odpovědnosti za škodu je tedy podmíněn splněním čtyř právních předpokladů: porušením povinnosti, vznikem škody, příčinnou souvislostí mezi porušením povinnosti a vznikem škody a neexistencí okolností vylučujících odpovědnost. Škoda je majetková újma, kterou lze objektivně vyčíslit v penězích, přičemž se může jednat buď o reálné zmenšení existujícího majetku (tzv. skutečná škoda), nebo o nezvětšení majetku, ačkoliv bylo možné je očekávat (tzv. ušlý zisk). Navrhovatele tíží důkazní břemeno, že Instituce porušila svou povinnost ze závazkového právního vztahu, že Navrhovateli vznikla škoda v určité výši a že existuje příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody. Instituce pak prokazuje, že jsou zde okolnosti, které její odpovědnost vylučují.

V tomto případě Instituce porušila povinnost ze Smlouvy o účtu v EUR provádět pro Navrhovatele platební transakce předem neurčené, když peněžní prostředky na Účtu v EUR

blokovala bez právního důvodu.

Finanční arbitr se zabýval otázkou, zda Instituce porušením své smluvní povinnosti způsobila Navrhovateli škodu a zda Navrhovatel její výši doložil.

Navrhovatel tvrdí, že mu vznikla skutečná škoda spočívající v nákladech na cestovné a v amortizaci vozu při uskutečnění dvou cest na exekutorský úřad v Kladně. Navrhovatel však vznik škody pouze tvrdí a neoznačuje ani nepředkládá žádný důkazní prostředek, kterým by uskutečnění těchto cest prokázal. Navrhovatel současně nepředložil záznamy o uskutečněných ústních jednáních u Soudního exekutora.

Pokud jde o Navrhovatelem tvrzený ušlý zisk ve výši 7.950 Kč spočívající ve vynaložení času na opakované návštěvy zákazníků a dodavatelů, Navrhovatel neprokázal existenci příčinné souvislosti mezi blokací Účtu v EUR a vznikem tvrzené škody. Pokud finanční arbitr dospěl k závěru, že Instituce Navrhovateli blokovala pouze Účet v EUR, a nikoli Účet v CZK, musel by Navrhovatel prokázat, že tvrzená škoda a náklady Navrhovateli vznikly v příčinné souvislosti s blokací Účtu v EUR.

Pokud jde o náklady na cesty za zákazníky v souvislosti s řešením přeměrování příchozích plateb a pozdržení odchozích plateb, finanční arbitr tyto náklady posoudil jako náklady, které Navrhovateli vznikly při odvrácení hrozící škody v souladu s ustanovením § 384 odst. 1 obchodního zákoníku, podle kterého *„[o]soba, které hrozí škoda, je povinna s přihlédnutím k okolnostem případu učinit opatření potřebné k odvrácení škody nebo k jejímu zmírnění. Povinná osoba není povinna nahradit škodu, která vznikla tím, že poškozený tuto povinnost nesplnil.“* Podle odstavce 2 téhož ustanovení pak platí, že *„[p]ovinná strana má povinnost nahradit náklady, které vznikly druhé straně při plnění povinnosti podle odstavce 1.“*

Navrhovatel vznik těchto nákladů tvrdí, pouze však v souhrnné výši, neboť Navrhovatel tvrdí, že těmito cestami řešil blokace obou svých účtů. Vzhledem k tomu, že Navrhovatel neposkytl finančnímu arbitrovi informace, jaká byla výše škody, která mu hrozila a kterou takovým jednáním odvracel ve vztahu k blokaci Účtu v EUR, kolik cest Navrhovatel uskutečnil, jaká byla výchozí a cílová místa těchto cest, o jaké platby se jednalo a jakým způsobem přeměrování příchozích plateb či pozdržení odchozích plateb Navrhovatel vyřešil, a vzhledem k tomu, že Navrhovatel současně vznik těchto nákladů a hrozící škody žádným způsobem neprokázal, nemůže finanční arbitr posoudit, zda takové jednání bylo opatřením, které bylo potřebné k odvrácení nebo zmírnění škody a nemůže tudíž přiznat náhradu nákladů, které měly Navrhovateli vzniknout v souvislosti s odvrácením nebo zmírněním škody, která Navrhovateli hrozila vzniknout v souvislosti s blokací Účtu v EUR.

Finanční arbitr dále z výpisu z Účtu v EUR za období 1. 3. 2013 až 31. 12. 2013 zjistil, že na Účtu v EUR se uskutečnila v tomto období jediná platební transakce, a to příchozí platba ve výši 49,92 eur dne 16. 7. 2013. Finanční arbitr tak tvrzení o nutnosti řešit pozastavení příchozích plateb a pozdržení odchozích plateb považuje za účelová, když ani přede dnem, kdy Navrhovatel zjistil blokaci Účtu v EUR, ani několik měsíců po odblokování nebyl tento účet používán běžně k provádění platebních transakcí.

9. K výroku nálezu

Pokud jde o Účet v CZK, finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by Instituce tento účet blokovala.

V případě Účtu v EUR finanční arbitr v řízení nezjistil důvody, pro které by Instituce blokovala Účet v EUR v období ode dne 24. 6. 2013 do dne 29. 8. 2013 oprávněně. Blokací Účtu v EUR tak Instituce jednala v rozporu s právními předpisy a Smlouvou o Účtu v EUR, když blokovala Účet v EUR na základě vnitřně rozporného Exekučního příkazu.

Protože však Navrhovatel neprokázal další předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu, a to vznik škody a příčinnou souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, případně vznikem nákladů na odvrácení hrozící škody, konstatoval finanční arbitr, že Navrhovatel neunesl důkazní břemeno, které ho tížilo, a náhradu škody a náhradu nákladů při odvrácení hrozící škody nepřiznal.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 24. 10. 2014

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr